

DEN FAGLIGE FORENING
**HÅNDVÆRK
& DESIGN**
ØSTJYLLAND

Indbyder til:

Det Østjyske Sommerkursus for H&D-lærere 2025: "Tradition, inspiration, progression - skal du have et godt TIP?"

Fredag d. 22. august 2025 kl. 12.00 - 21.00 og lørdag d. 23. august 2025 kl. 08.00 - 14.30
Østervangskolen i Hadsten - nordvest for Aarhus.

Det er med stor fornøjelse, at din faglige H&D-forening for ottende gang kan invitere dig og dit fagteam til det store Østjyske Sommer H&D-lærerkursus med kollegaer og studerende fra hele landet.

Sommerkurset er i år flyttet ud af eksamenstiden til skole- og studiestarten, som et boost til ny læring. Derfor er kursustemaet i år: "Tradition, inspiration, progression - skal du have et godt TIP?" overskriften for alle 9 arbejdende workshops. Her kan både H&D-studerende og nye som erfarne H&D-lærere lære nyt og inspireres!

I alle workshops vil der være klassiske og nye opgaver, som man kan bruge progressivt direkte ude i skolen, både på mellemtrinnet, valgfagene på 7.- 8. klassetrin og i det nye på 9. årgang - ny inspiration til årsplanen!

Som noget nyt, vil der være to nye workshops, som er tænkt som en direkte håndsrækning til de kollegaer, der for første gang skal undervise i H&D enten på 3./4. klassetrin eller i H&D-valgfaget - nemlig: **"Hjælp, jeg skal have 3. klasse i H&D"** og **"Ny i H&D-valgfaget - praksis, årsplan og prøven?"**

Det er vigtigt, at H&D-studerende og jobaktive H&D-lærere har mulighed for at mødes om H&D-fagets kerneområder til gensidig inspiration. Derfor tilbydes alle landets H&D-studerende igen i år, at deltage på stævnet til kostpris, hvilket også gælder de studerende der dimitterer i sommeren 2025.

Orienter dig i de 9 workshopmuligheder, og vælg to i prioriteret rækkefølge ved tilmelding, men vær opmærksom på, at der **kun arbejdes i en workshop** over **begge** stævnedage. Tøv ikke med snarlig tilmelding, da tilmelding sker efter "først til mølle-princip" på de begrænsede pladser i de enkelte workshops.

Fakta: Tid: Fredag den 22. august 2025 kl. 12.00 - 21.00 og lørdag den 23. august 2025 kl. 8.00 - 14.30

Sted: Østervangskolen; Hammelvej 9, 8370 Hadsten.

Priser: Medlemmer: **1.250,- kr.** Andre: **1.750,- kr.** Studerende medl. **Gratis** plus **"kostsalær"** på: **350,- kr.** Alle priser er inkl. for 100 kr. grundmaterialer, evt. ekstra materialer afregnes efter forbrug til instruktøren.

Bemærk: Der kan nu søges op til **80% støtte** via: <https://vpt.dk/projekt/den-kommunale-kompetencefond>
Overnatning er ikke med i prisen. Dog er gratis overnatning mulig på feltvis i klasselokale eller i eget telt/campingvogn efter aftale. Der kan anvises BB/hostel/hotel på egen regning ved forespørgsel.

Tilmeldingsfrist: Tirsdag d. 5. august 2025 via: www.haendvaerkogdesign.dk

Spørgsmål vedr. tilmelding og betaling: Anette Juhler - juhleranette@gmail.com

Spørgsmål vedr. sommerstævnet i øvrigt: Wisti Pedersen: 23677000 - wp@foraeldreskolen.dk

Følg os på: www.haendvaerkogdesign.dk og / <https://www.facebook.com/groups/536380393074090/>

Tilmelding og indmeldelse i Den faglige forening kan ske på: www.haendvaerkogdesign.dk

Workshop 1: "Tip til træsamlinger i friskt træ - udvidet grøn sløjd i H&D faget " Instruktør **Jørn Thomsen** - H&D-lærer

Grøn sløjd er helt centralt i H&D-undervisningen fra 3. kl. til valgfagsprøven, for her får eleverne kendskab til forskellige træsorters egenskaber, og der kan drages paralleller til anvendelsen af træ til redskaber, møbler, husbyggeri og spilleinstrumenter fra oldtiden og frem til i dag.

Workshoppen vil primært foregå udendørs i huggehus, og omhandle træsamlinger i friskt træ, både på mellemtrinnet og i valgfaget. Her gives der indsigt i tørt og vådt træs egenskaber, og hvordan disse kan udnyttes sammen. Deltagerne vil indledningsvis hands-on blive introduceret til mellemtrins opgaver, hvor vådt og tørt træ kombineres. Herefter vil deltagerne, alt efter niveau, tempo og fokus på undervisningstrin, frit kunne vælge, hvor fordybelsen skal lægges. Her kan vælges mellem snitning af småredskaber, produktion af små fløjter eller "krympedåser", udhuling af små skeer/mugs/skåle eller produktion af en kile-skammel eller fletstol i vådt og tørt træ.

Workshoppen giver både nye tips og indsigt i grøn-sløjdens progression, både til nybegynderen og den øvede. Max: 14 deltagere.

Workshop 2: "TIP til nemmere og smukkere hækling i H&D-faget" Instruktør: **Karen Klarbæk** - www.karenklarbaek.dk

Hækling er inn igen, både som hobby og som didaktisk håndværk i H&D-faget. Denne traditionelle metode der får et stykke garn til at låse sine egne løkker ved hjælp af en hæklenål til at danne et stykke stof, kan i den grad give børn og unge et løft i den materielle dannelse, og et tiltrængt håndværksmæssigt rum til mental fordybelse.

Workshoppen vil inspirere deltagerne til at anvende helt nye metoder til hækling af helt simple ting, med nye små detaljer der gør arbejdet langt lettere for eleverne og resultaterne meget smukkere. Heriblandt; En ny måde at lukke "Granny squares" lapper af på, til sammenhækling af disse til ting eller tøj, hvordan man vender med fastmasker og laver mere lige sider og en smuk start-kant, og hvordan hækling kan komme til at ligne patentstrik. Efter en indføring i disse teknikker vil deltagerne, alt efter niveau, tempo og fokus på undervisningstrin, frit kunne vælge, hvor fordybelsen skal lægges. Workshoppen vil således give nye tip til hækling til alle, gennem vejledning, opskriftskort og et kompendie, samt indsigt i opgaveprogression til alle trin. Max 20 deltagere.

Workshop 3: "Hjælp, jeg skal have 3. klasse i H&D" Instruktør: **Britta Torlann** og **Peter Engelbrekt Knøss** - PD Sløjd, CandPæd

Hvert år sker der rokeringer i skolernes fagfordeling, og også i H&D-fagteamet, hvor erfarne kollegaer går fra og nye støder til. H&D-faget er ikke nemt at "læse op på", hverken som uddannet i undervisningsfaget, og slet ikke uden uddannelse i faget. Derfor tilbydes den nye fag-teamkollega oftest lektionerne hos de yngste som en "blød start" - men trods det, kan der sagtens opstå usikkerhed; Hvad skal eleverne lære? Hvad kan de allerede, sikkerhed - hvilke redskaber må bruges? Hvilke materialer dur til hvad? Hvad med progressionen? Denne workshop er designet til den lærer, der for første gang skal undervise de yngste i H&D-faget. Her vil deltagerne præsenteres for 15 afprøvede eksemplariske hands-on opgaver, som alle vil introducere fagets primære materialer og enkle stadieægte teknikker - lige til at tage med hjem og anvende i undervisningen. Der vil blive arbejdet både ude og inde i vådt/tørt træ, uld/filt/garn samt i metal m.m

Ved korte besøg i stævnets øvrige workshops, vil der i fællesskab blive skabt et billede af fagets progression. Max 28 deltagere

Workshop 4: **"Tip til inddragelse af keramik og rakuglasering i H&D-faget"** Instruktør: Jonas Breivik H&D-lærer

Er keramik nu også en del af H&D-faget? Svaret er ja, for den del der er brugsorienteret. Keramik er dog ikke et af de primære materialer i H&D-faget, men inddrages mere og mere hos de ældste elever, som et sekundært, men kærkomment materiale, oftest som et supplement i en designløsning i valgfaget. Det gøres dog ikke uden grundlæggende undervisning i keramik teori, ler-behandling og glasering samt tilhørende brænding.

Det vil denne workshop give praktiske tip om. Derfor vil der på 1. dagen arbejdes over temaet "kop med hank", hvorigennem deltagerne stifter bekendtskab med ler forarbejdning, pladeteknik og samleteknikker.

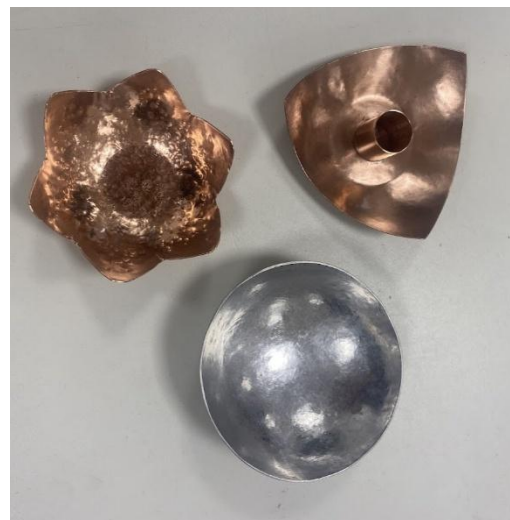
Tørring, opbevaring og brænding i skoleovn foregår teoretisk, og udføres i praksis på egen skole. 2. dagen vil handle om den spændende japanske rakuglasering og brænding. Instruktøren har medbringer forglødet keramik, som glaseres og brændes i en primitiv gasovn lavet af en gammel olietønde. Ved 1000 grader tages emnerne op og lægges i savsmuld, hvor reduktionen af ilt skaber de karakteristiske sorte mønstre i glasuren. Max. 14 deltagere.

Workshop 5: **"Kom godt i gang - igen - med metaldesign og sølvlodning i H&D-faget"** Instruktør: Karen Hørmann + Ravstedhus

Metaldesign er traditionel i grundskolen, og er et hit i H&D-faget, da det er udfordrende, æstetisk og har en direkte anvendelsesværdi. Der er dog et narrativ om, at det ikke er muligt mere, fordi det kræver et veludstyret metalværksted, regler forbyder det, og er meget dyrt i materialer. Alle tre faktorer er falske, og modbevises af denne workshop i et alm. fysiklokale. Fremstilling af smykker og metalgenstande kan sagtens foregå i et træværksted og under udsug i fysik, og metalværktøj kan lånes eller erhverves over tid. Metal er blevet dyrt i indkøb, lige som træ, men forbruget er småt. Workshoppen vil gennemgå en række grundlæggende teknikker i metalarbejde, og sætte fokus på sølvlodning af metaller, der vil give deltagerne et helt nyt syn på, hvordan man bedst formidler viden om metallers egenskaber og smeltepunkter til elever, så de forstås, huskes og erkendes!

Deltagerne inspireres og får tip og råd fra det didaktiserede indføringshæfte fra Ravstedhus; "Kom godt i gang med lodning og design" som udleveres fra start og kan bruges direkte i 6. klasse og i H&D-valgfaget! Max. 10/20 delt.

Workshop 6: **"Ny i H&D-valgfaget - praksis, årsplan og prøven?"** Instruktør: Heidi Bruus Nørgaard H&D-lærer og konsulent.

I H&D-valgfagsteamet kan der også ske, at erfarne kollegaer går fra og nye støder til, især nu, hvor valgfaget også udbydes på 9. klassesetrin. Selvom undervisningen grundlæggende bygger på det obligatoriske H&D-fag, kan det være en udfordring at sætte sig ind i progression, årsplan og ikke mindst de afsluttende prøver - både den obligatoriske i 8. klasse og den frivillige i 9. klasse. Denne workshop er designet til den lærer, der for første gang skal undervise i et af H&D-valgfagene. Som introduktion præsenteres deltagerne for valgfagets mål og indhold, hvorefter de gennemgår en eksemplarisk valgfagsopgave, med tre nye teknikker og materialer. På baggrund af denne - og de kompetencer den afføder - udfordres deltagerne med en typisk designopgave i alle dens faser til færdigt produkt, svarende til niveauet i valgfagsprøven. Der arbejdes primært hands-on i de primære materialer i kombination. Som inspiration til årsplanlægningen besøges stævnets øvrige workshops. Der afsluttes med en proces-gennemgang af H&D-valgfags-prøven 2026, herunder vigtige datoer og en "to do-liste" for både vinter- og sommerprøven. Max 24 deltagere.

Workshop 7: "Tip til succes med traditionelle træsamlinger i H&D" - Rune Johansen - VIA Silkeborg – www.rjohansen.dk

Lækre traditionelle træsamlinger er basis i den gamle skolesløjde og stadig i H&D-faget, fordi de skaber glæde hos eleven, læreren og forældrene, og er samtidig bærende i den materielle kultur og i elevens håndværksmæssige dannelse. Kendskab til træsamlinger er vigtigt for at få holdbare og æstetiske resultater. Med den korrekte viden, hjælpemidler og øvelse, er træsamlinger enkle, og rammer H&D-fagets kompetenceområder fra 3.- 9. klasse.

I denne workshop får deltagerne grundlæggende teknikker repeteret og sat ind i en ny didaktik, sammen med en masse tip og tricks til brug af traditionelle samt nye hjælpemidler, til at lave og undervise i træsamlinger med succes.

Deltagerne vil også blive introduceret til progressionen i, hvilke træsamlinger der fungerer bedst på fagets forskellige trin, samt til progressionen i brugen af håndværktøj og de små elevmaskiner. Således vil deltageren i høj grad selv kunne vælge sit fokus i workshoppen, ud fra egen lyst eller undervisningstrin, og arbejde på deres eget produkt under kyndig vejledning. Workshoppen er for alle uanset erfaring. Max. 20 deltagere.

Workshop 8: "Filtning med uld - Fra fladt til flerdimensionelt" Instruktør: **Mette Østman** - www.metteoestman.dk

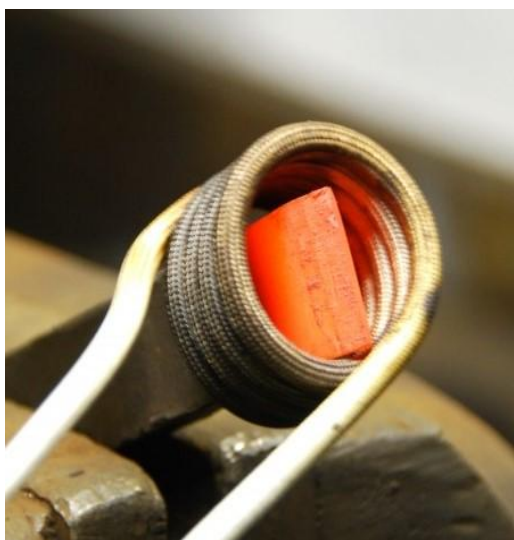

Filtning med uld er et håndværk, hvor der er kort vej fra råmaterialet - fibre af uld - til færdigt produkt, og derfor helt basalt i H&D-faget.

Introduktion til filtning begyndes oftest med små projekter, flader som er overskuelige og som giver den grundlæggende fornemmelse af, hvordan ulden skal behandles for at den filter. Når de grundlæggende teknikker til at lave flader, hul form og massiv filt mestres, kan der designes og fremstilles brugbare produkter som; siddehynder, computersleeves, vanter, hjemmesko, tasker, tehætter, krukker, lampeskærme m.m.

Denne workshop begyndes med et lille projekt med afsæt i deltagerens forudsætninger. Alt efter hvilke klassetrin der undervises på, og med udgangspunkt i grundteknikkerne, designer, udtænker, planlægger og fremstiller deltagerne selv et filtet produkt. Her i kan der indgå detaljer som lommer, hanke og dekorationer til mere raffinerede og flerdimensionelle designs. Workshoppen er derfor både for nybegynderen og den øvede. Max 16 deltagere.

Workshop 9: **Lukket** "Fra "sort" over "grøn" til "hvidsmedning" i H&D-faget" Instruktør **Jonas Bigler** - www.jonas-bigler.dk

Smedning er en tradition i grundskolen, og et must i H&D-faget, både som dannelseselement i forståelsen af vores materielle kultur, men især også til løsning af designopgaver fra mellemtrinnet til valgfagsprøven.

På denne workshop møder deltagerne både de klassiske smedeteknikker i den oprindelige sorte form, med opvarmning ved afbrænding af træ- og stenkul, men også i en moderne og mere bæredygtig "grøn" form, hvor stålet opvarmes via gas, og i den helt rene form via induktion på elektricitet.

I den nye smededidaktik vil workshoppen primært anvende materialer og teknikker som 5.- 6. classes elever kan anvende med succes, men vil dog også give et tip til, hvordan disse progressivt kan anvendes helt op til valgfaget. Deltagerne vil således både afprøve og få indsigt i, hvordan man lærer elever at designe og lave æstetiske opgaver som: Dyremotiver, lysestager og årstidspynt, eller klassiske hanke, håndtag og beslag, som delelementer til designopgaver. Workshoppen vil foregå i og udenfor Østervangsskolens flotte smedjehus, og er både for begyndere og øvede - H&D-studerende er særligt velkomne, hvorfor der kan indsættes ekstra instruktør. Max 14 deltagere/24 ved dubl.

Tilmelding frem til 5. august via: www.haendvaerkogdesign.dk

Følg os på: www.haendvaerkogdesign.dk og / <https://www.facebook.com/groups/536380393074090/>

Tilmelding og indmeldelse i Den faglige forening kan ske på: www.haendvaerkogdesign.dk